

Samhandling for en bedre byutvikling

Aller først: hvorfor samhandling?

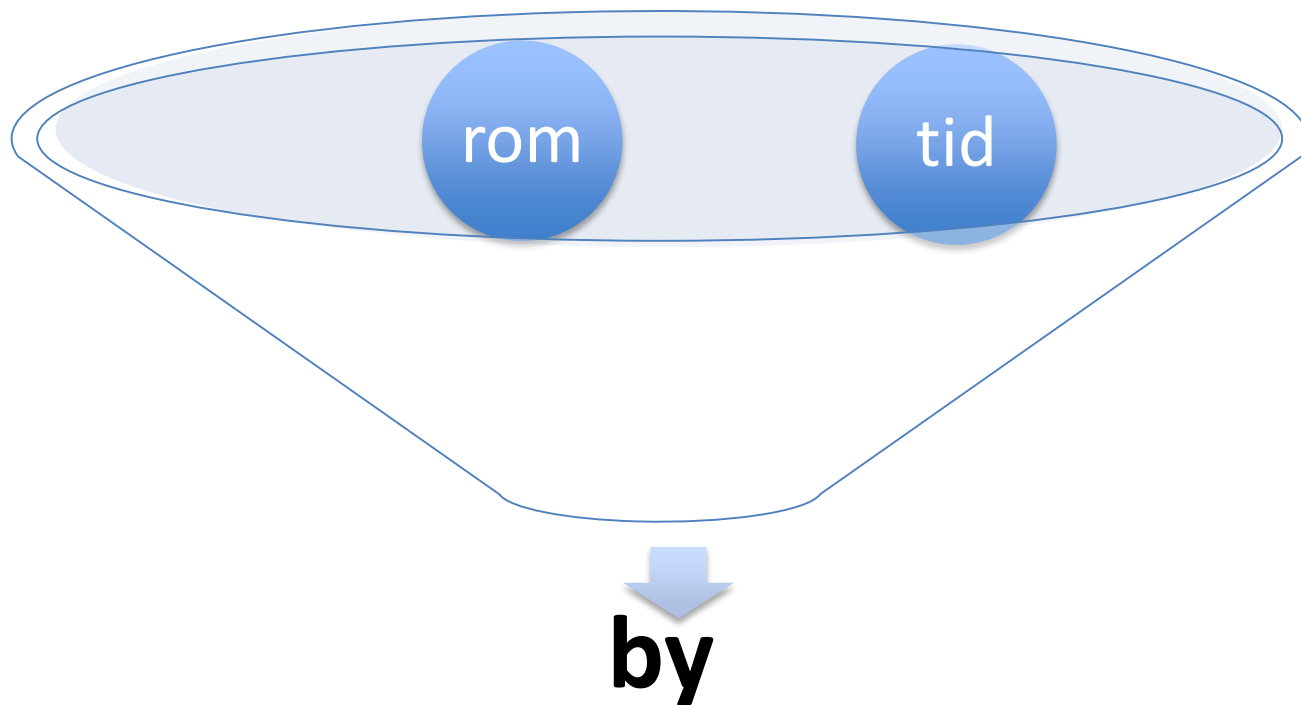

- Fordi nesten alle norske byer er for små
- Og de må vokse for å overleve
- Samhandling kan gjøre vekst mulig

Noen svære trender som treffer Lillestrøm - og alle andre

Hva er en by?

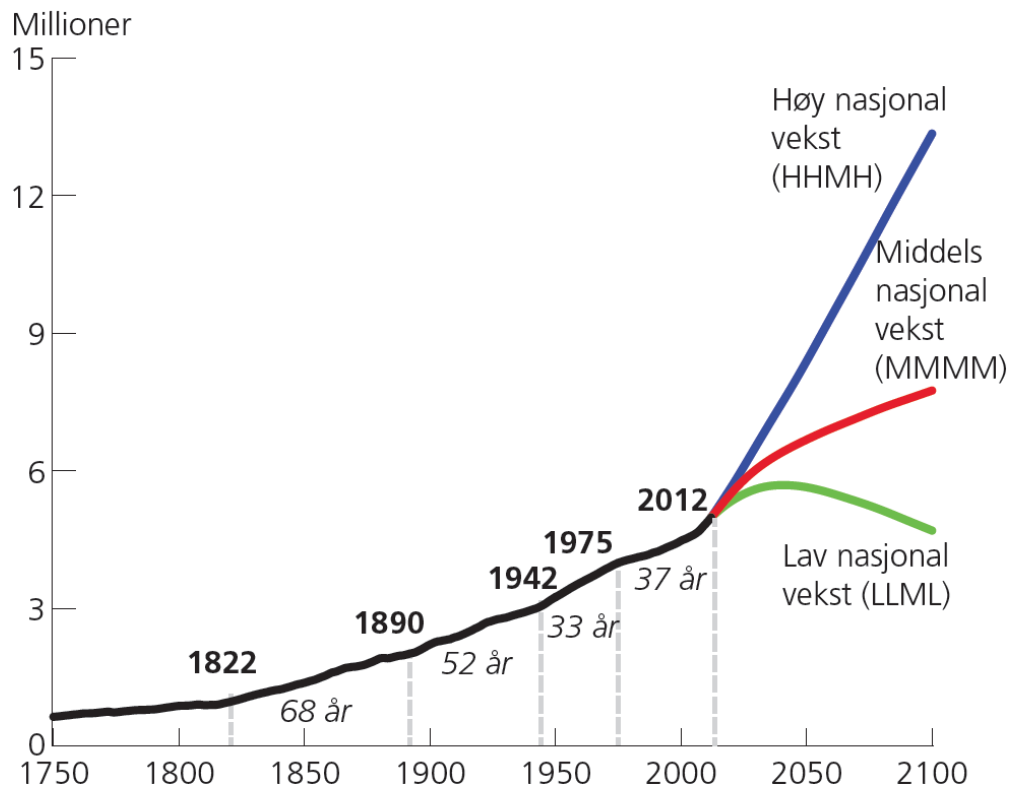

Hvorfor vokser byregionene mer enn omlandet?

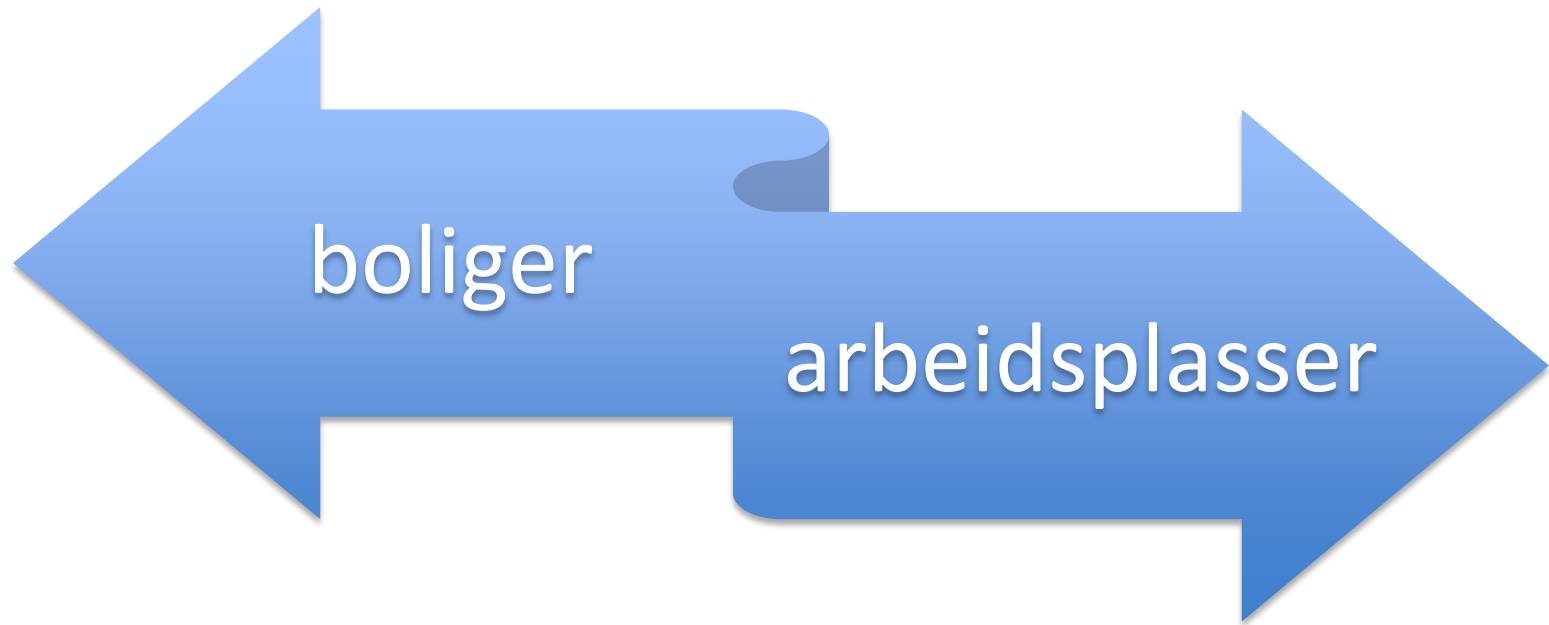
Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.
Kartgrunnlag: Statens kartverk

Figur 1. **Folketallet i Norge, registrert 1750-2012 og framskrevet 2013-2100, med antall år mellom passering av hver million**

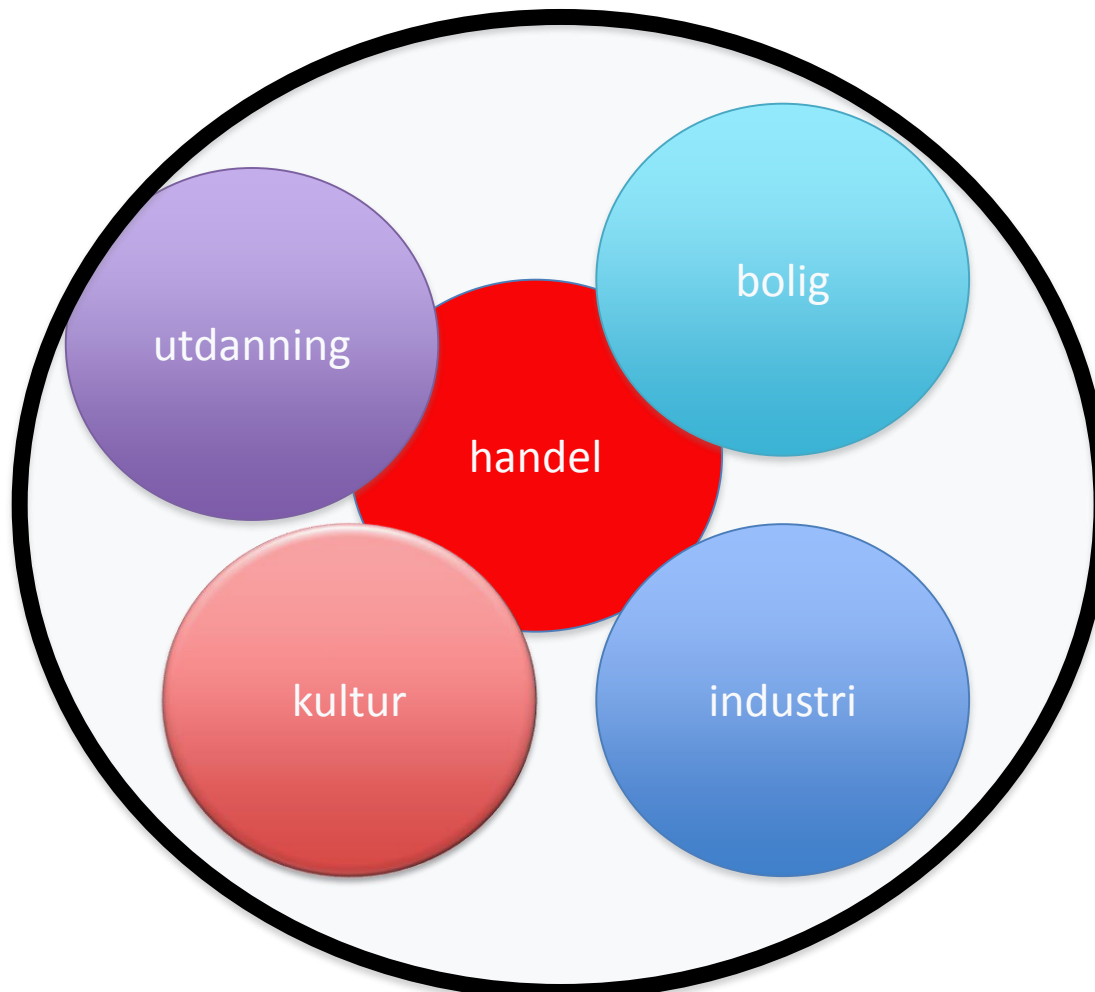

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

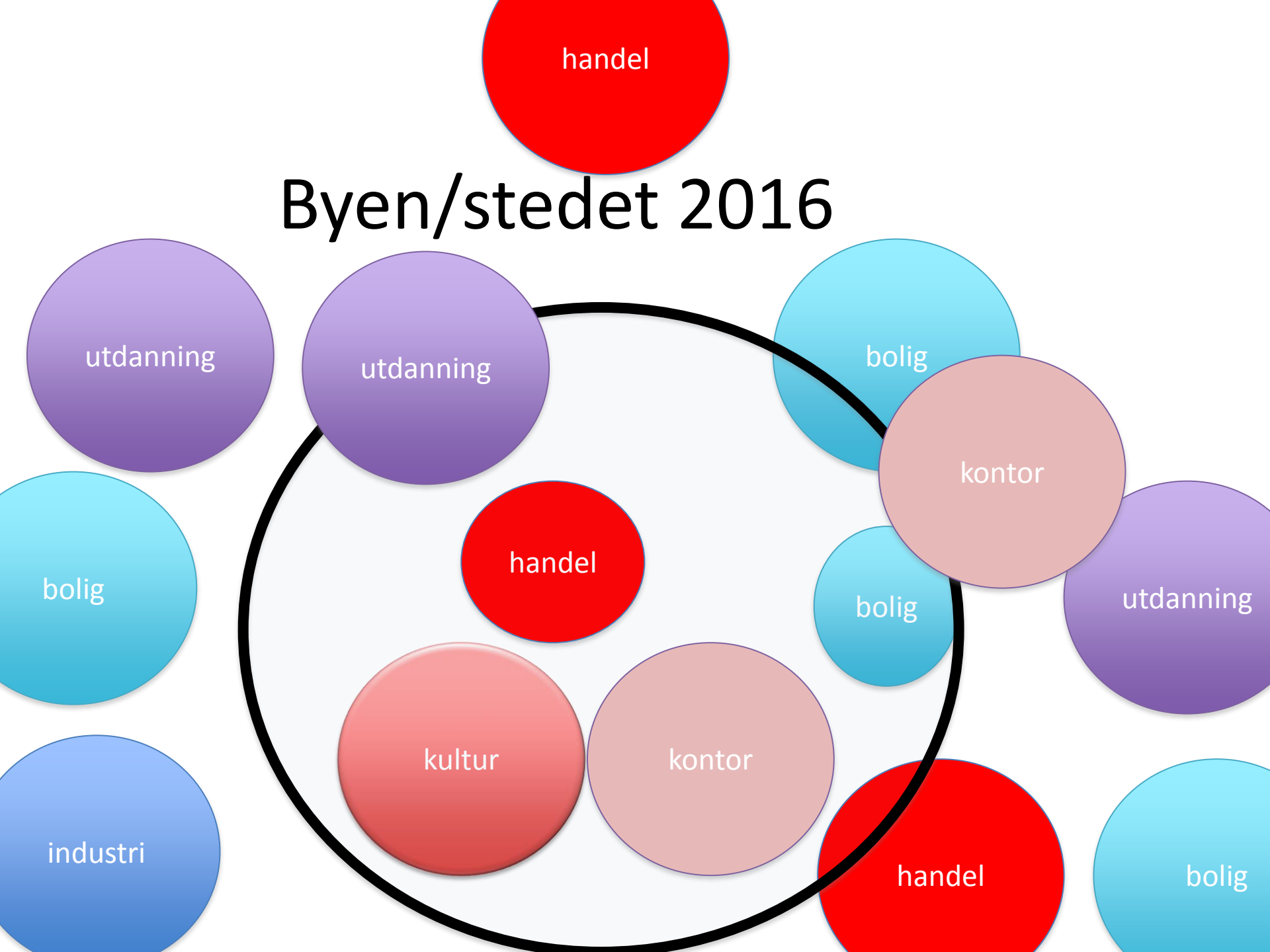
Norge 1960

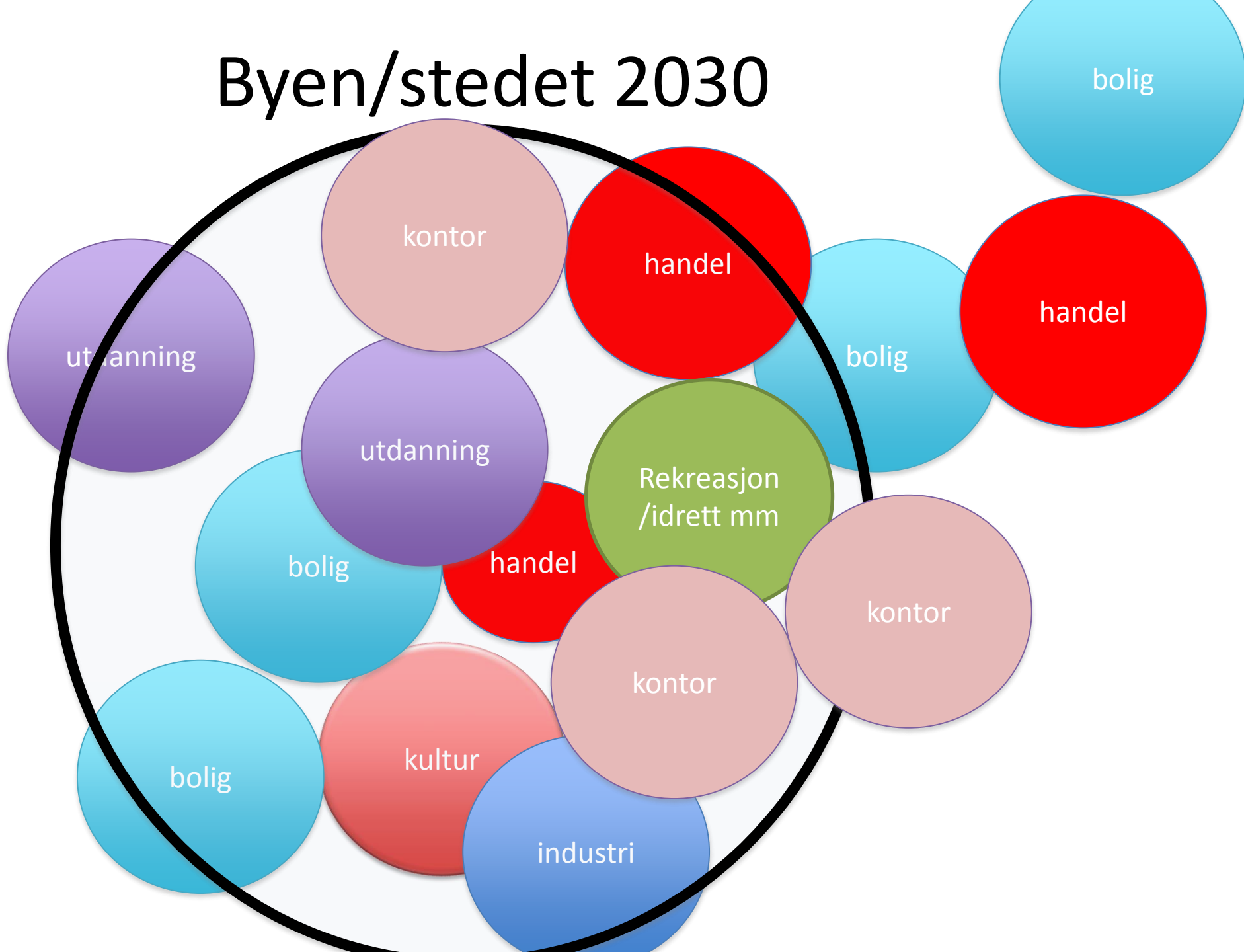
Byen/stedet 1960

Byen/stedet 2016

Byen/stedet 2030

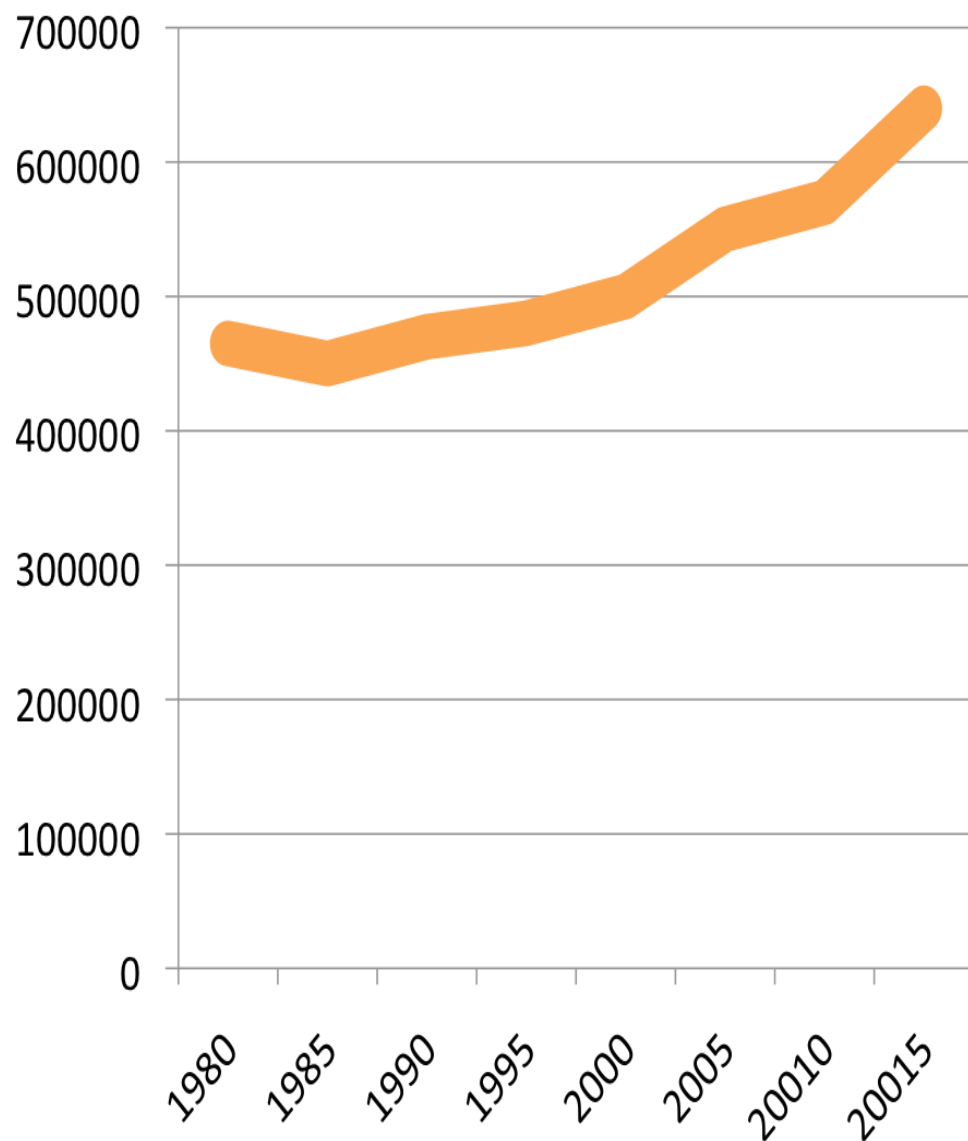

Norge akkurat nå?

- Oslo vokser, 150 000 nye innbyggere innen 2030
- Oslofjord-regionen og Nord-Norge vil vokse mest
- Oslofjord-regionen vil vokse med 600 til 800 000 innbyggere på 15 år
- Akershus vil vokse mest, 30 prosent på 15 år?

Også Skien og Porsgrunn vil vokse

Diagram

<https://www.ssb.no/statistikbanken/px-igraph/MakeGraph.asp?c>

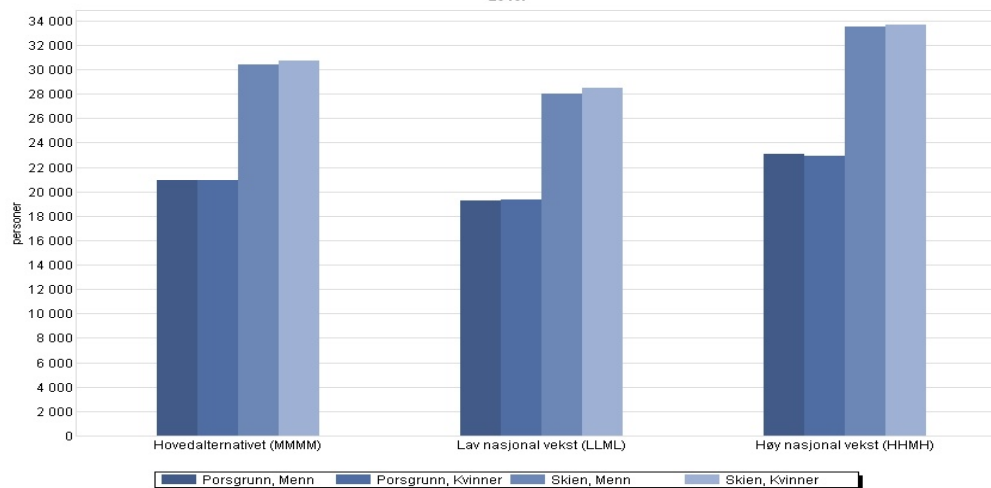
[Innstillinger](#) ▾

[Skriv ut](#) ▶

[Hjelp](#) ▶

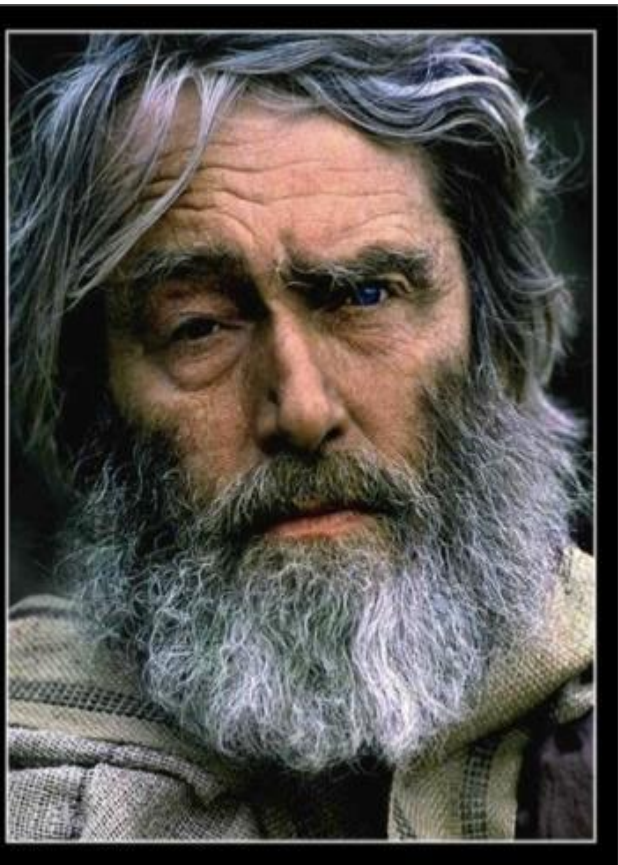
[Lukk](#) ○

Framskrevet folkemengde 1. januar,
etter region og statistikkvariabel,
2040.

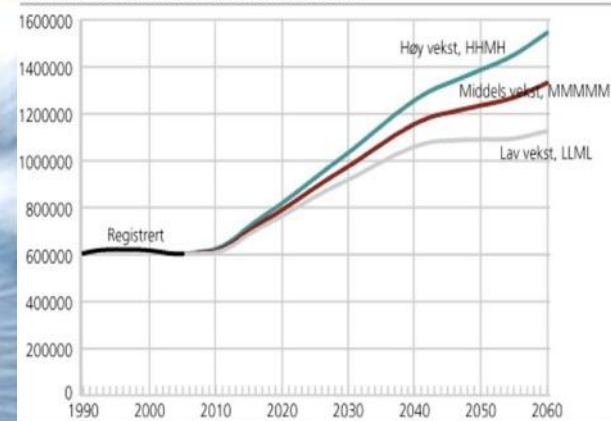

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Stadig flere eldre må bo sentralt

Figur 6. Antall personer 67 år og over. Registrert 1990-2005 og
framskrevet 2005-2060 i tre hovedalternativer

Sosial bærekraft er
undervurdert

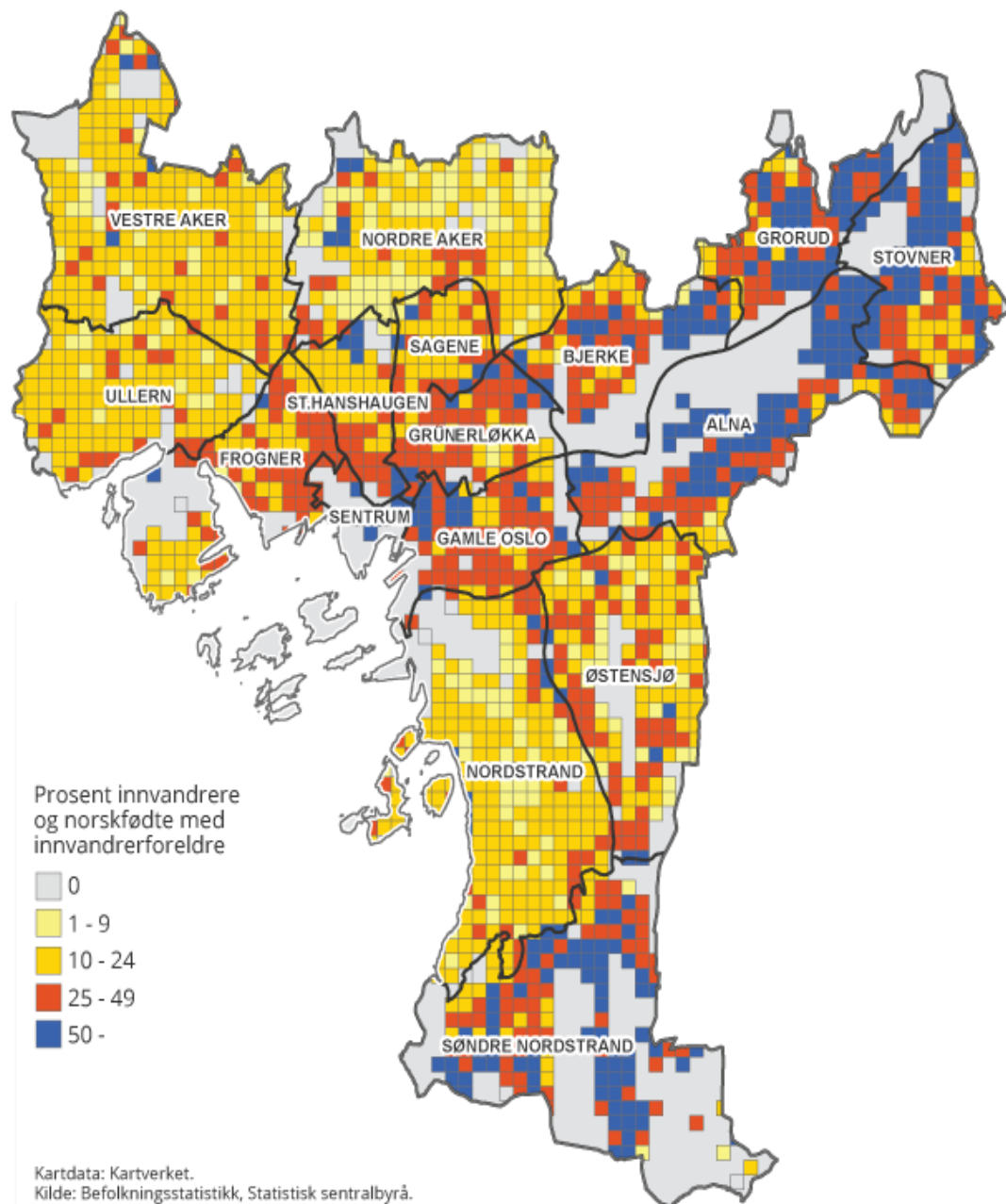
Innvandring Oslo, ca. 30 prosent

Nesten 100.000 innvandrere i
Akershus – doblet på ti år

BY REDAKSJONEN - FEBRUAR 10, 2015 - KILDE: AKERSHUS FYLKESKOMMUNE > ENGLISH VERSION

Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre i bydelene i Oslo per 1.1.2015, som andel av bosatte. I ruter på 250x250 meter

Innvandring nasjonalt

Hvor kommer innvandrerne fra?

Hvor mange innvandrere er det?

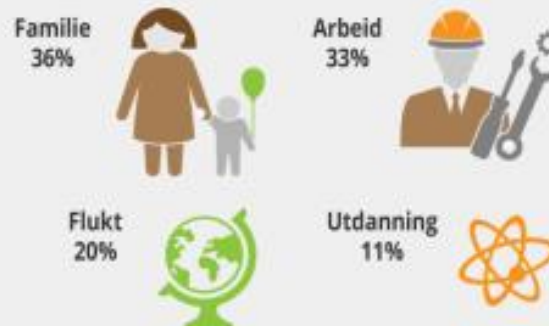
- 669 000 personer er innvandrere
- 136 000 er norskfødte med innvandrerforeldre

De femten største landene

Hvorfor kommer innvandrere til Norge?

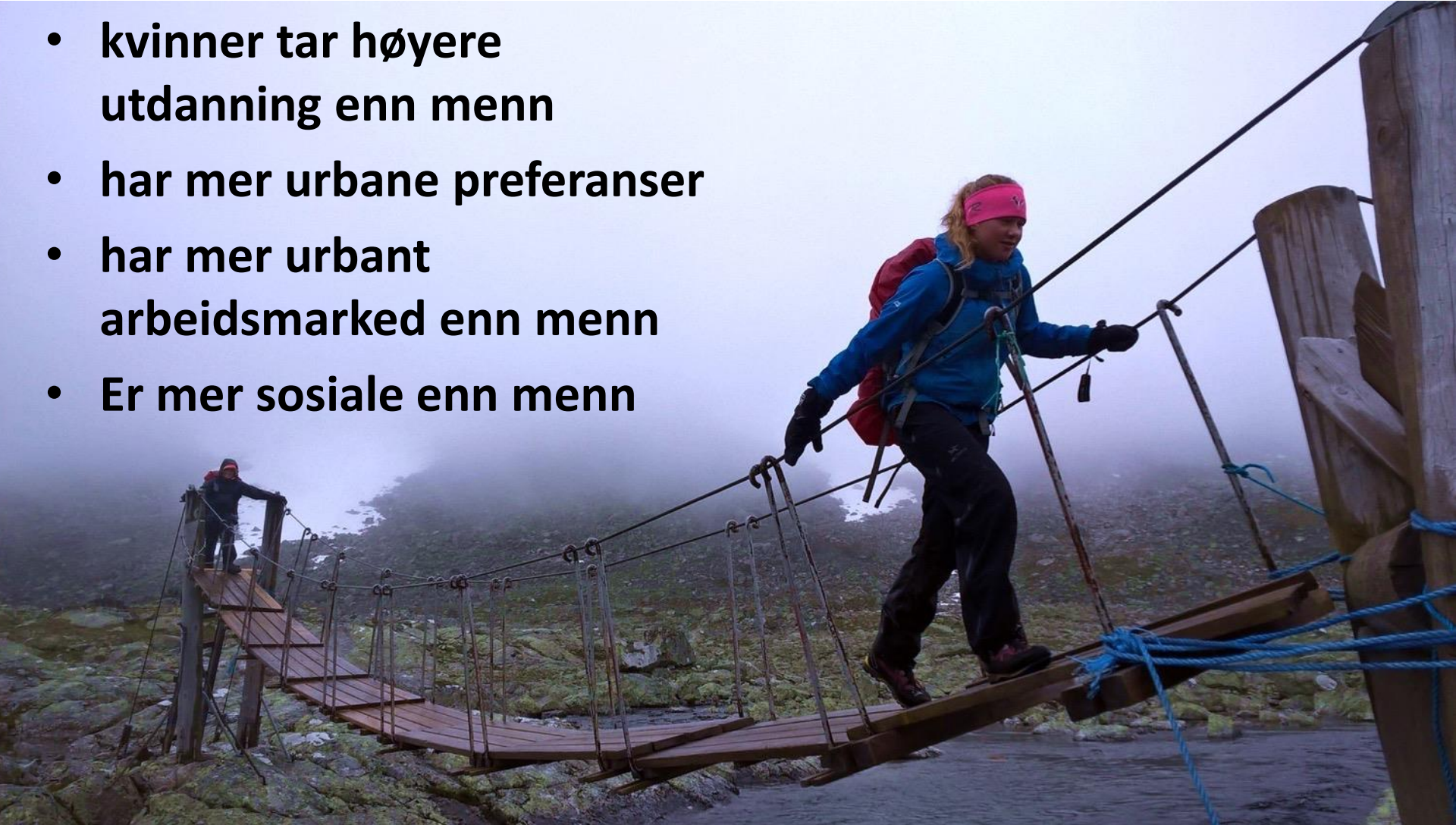
Inkluderer ikke nordiske statsborgere

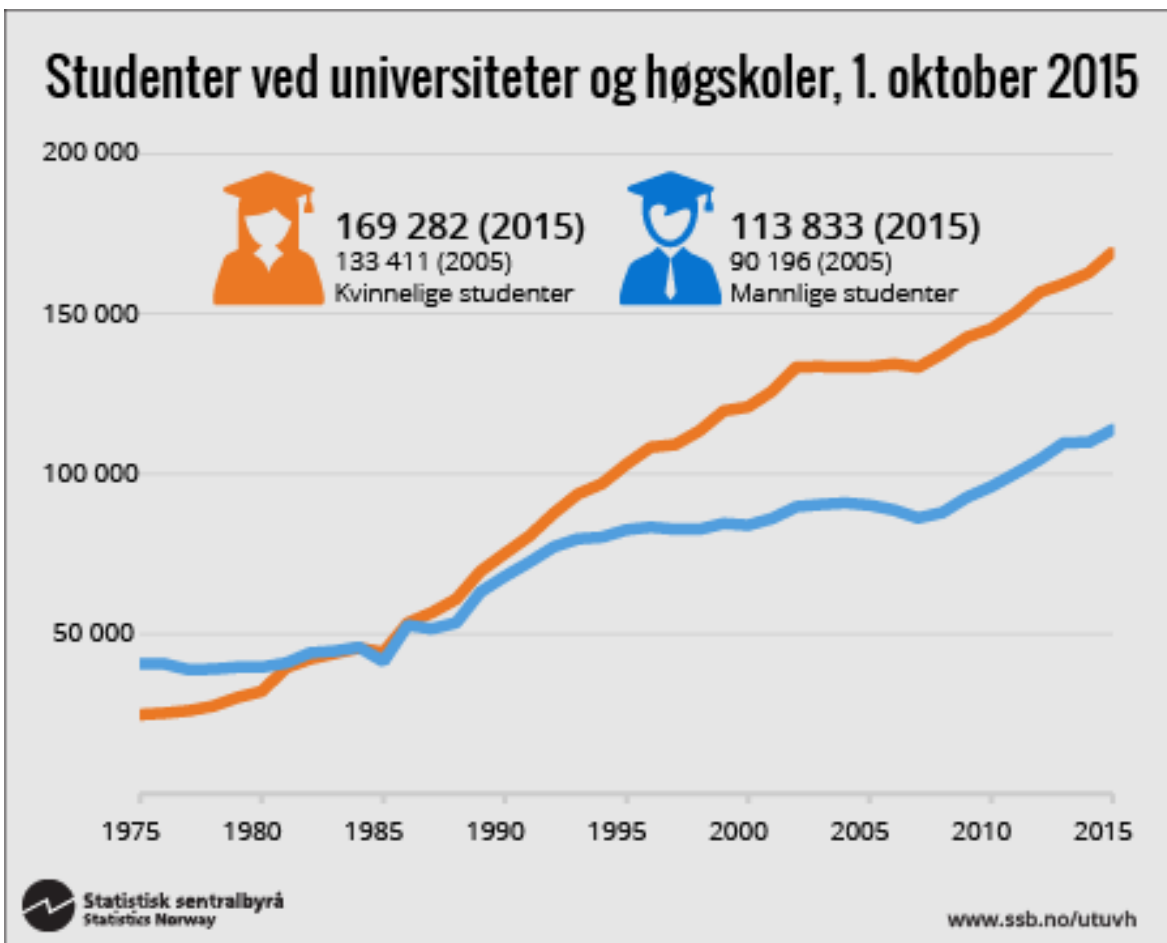
kvinnefrigjøring

- **kvinner tar høyere utdanning enn menn**
- **har mer urbane preferanser**
- **har mer urbant arbeidsmarked enn menn**
- **Er mer sosiale enn menn**

Høyere utdanning

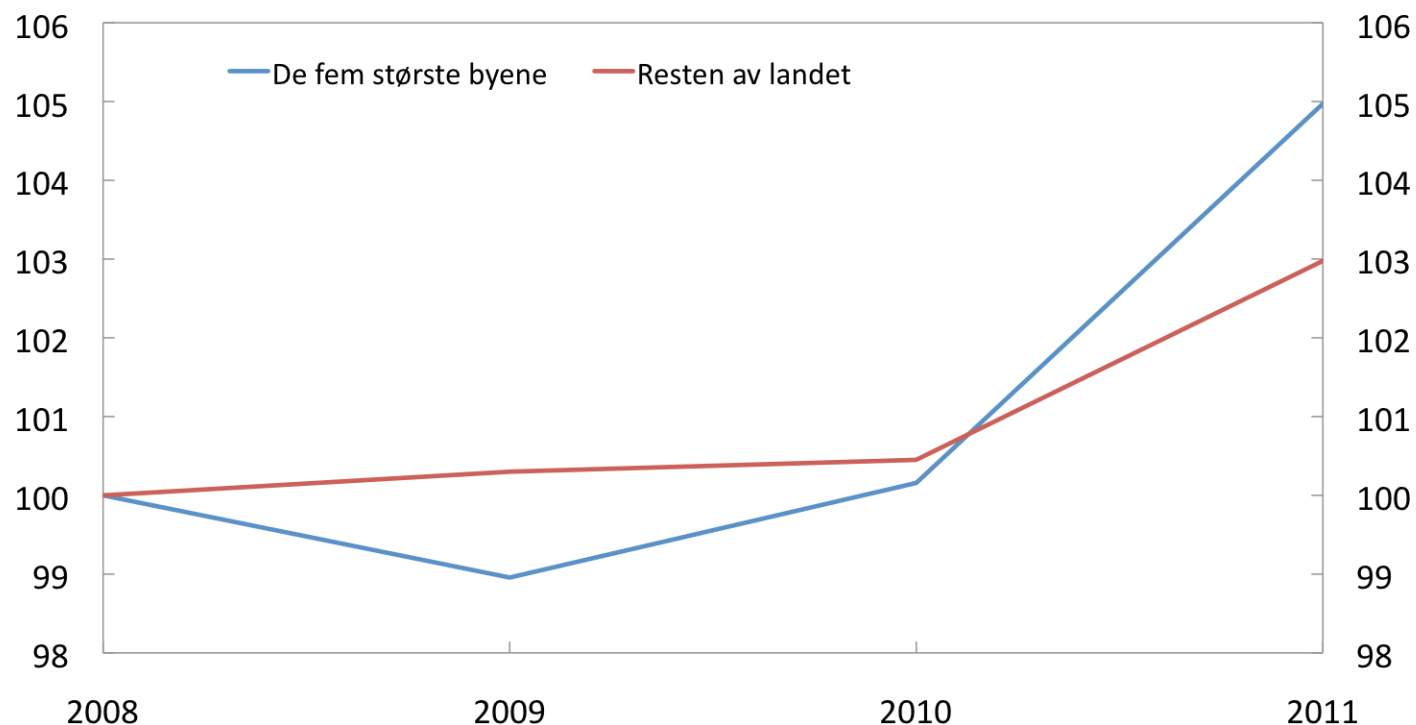

Hva er effekten av høyere utdanningsnivå?

Kunnskapsnæringene vokser mest i byene

Årlig vekst i antall sysselsatte i kunnskapsnæringer¹⁾ for de fem største byene²⁾. Indeks. 2008=100. 2008-2011

¹⁾ Næringskode 62, 64, 66, 70, 71 og 72

²⁾ Oslo, Bærum, Stavanger, Bergen og Trondheim

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Mer tjenester, mindre varer i by

Norge har en transportpolitikk, ikke en bypolitikk

FOTO: FOTO: KETIL SOLVIK-OLSEN/FRP

Norge har en transportpolitikk, ikke en bypolitikk

FORSLAG TIL NASJONAL TRANSPORTPLAN
fra Avinor, Kystverket, Jernbaneverket og Statens vegvesen

FORSIDE | NASJONALE TRANSPORTPLANER | REISEVANEUNDERSØKELSER | TRANSPORTANALYSER | ENGLISH | Søk...

Plangrunnlag | Utredninger og grunnlagsmateriale | Retningslinjer og mandater | Møter | NTP Godsanalyse | Bymiljøavtaler | Framdrift

NTP 2018-2029: Dette planforslaget er under arbeid
Gå til utredningsdokumenter
Gå til gjeldende NTP

2 nov
Publisert: 02.11.2016 08.25
Oppdaterte rapporter fra godsanalysen
I forbindelse med analysen av godstransport i Norge ble det laget en rekke underlagsrapporter. Nå er listen over rapporter oppdatert og fullstendig.
[Les mer](#)

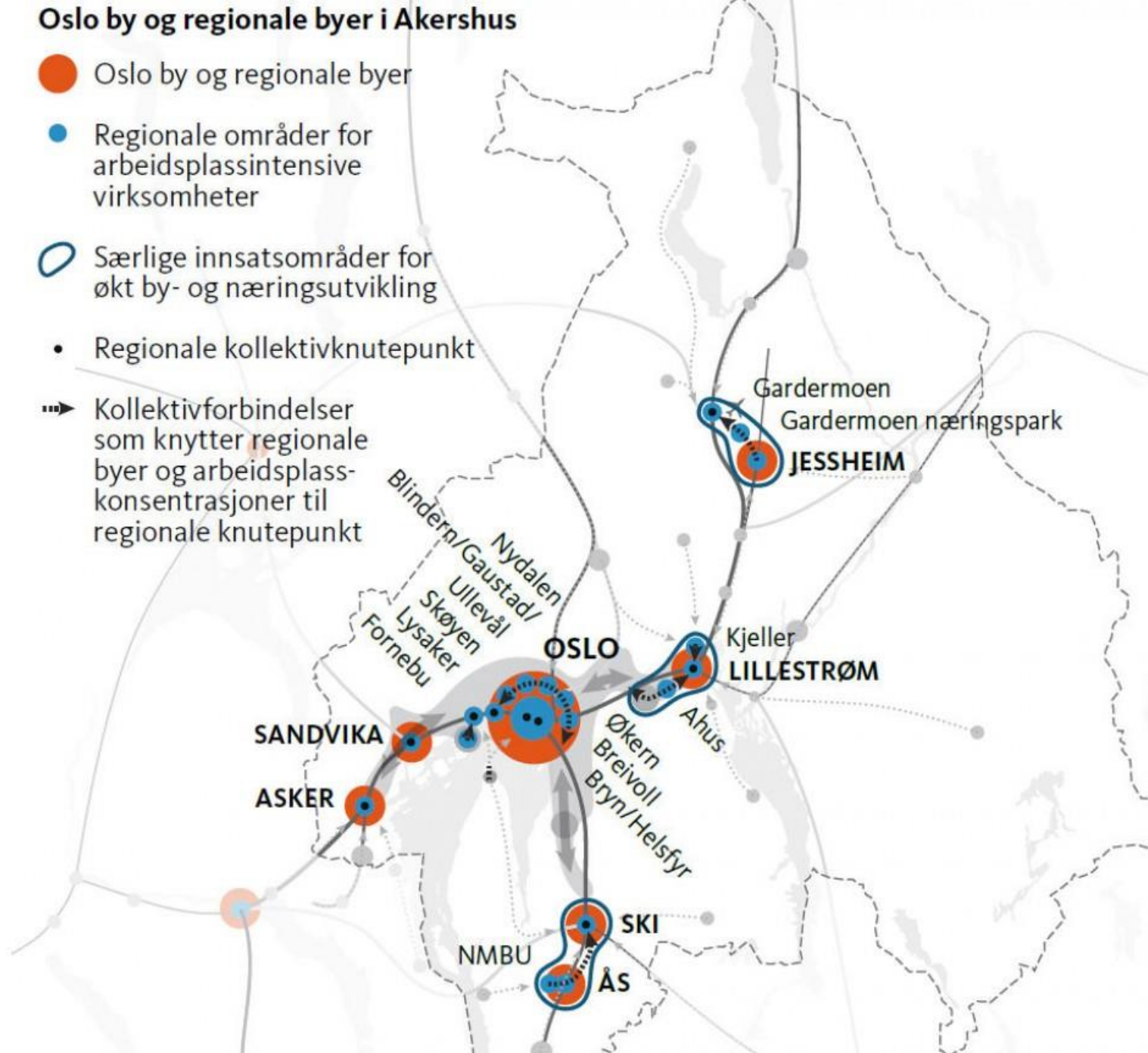
18 okt
Publisert: 18.10.2016 10.33
NTP 2018-2029: Freight Analysis
A summary of the Freight Analysis is now available.
[Les mer](#)

26 sep
Publisert: 26.09.2016 10.37
Innlegg fra seminar om verdsettingsstudie
Transportetatene og Avinor holdt et seminar om en mulig ny verdsettingsstudie 13. september 2016.
[Les mer](#)

FORSLAG TIL NTP
UTREDNINGSFASE
PLANFASE
POLITISK BEHANDLING
MELDING TIL STORTINGET
BEHANDLING I STORTINGET
VEDTATT
GJELDENDE

Oslo by og regionale byer i Akershus

- Oslo by og regionale byer
- Regionale områder for arbeidsplassintensive virksomheter
- Særlige innsatsområder for økt by- og næringsutvikling
- Regionale kollektivknutepunkt
- ➡ Kollektivforbindelser som knytter regionale byer og arbeidsplasskonsentrasjoner til regionale knutepunkt

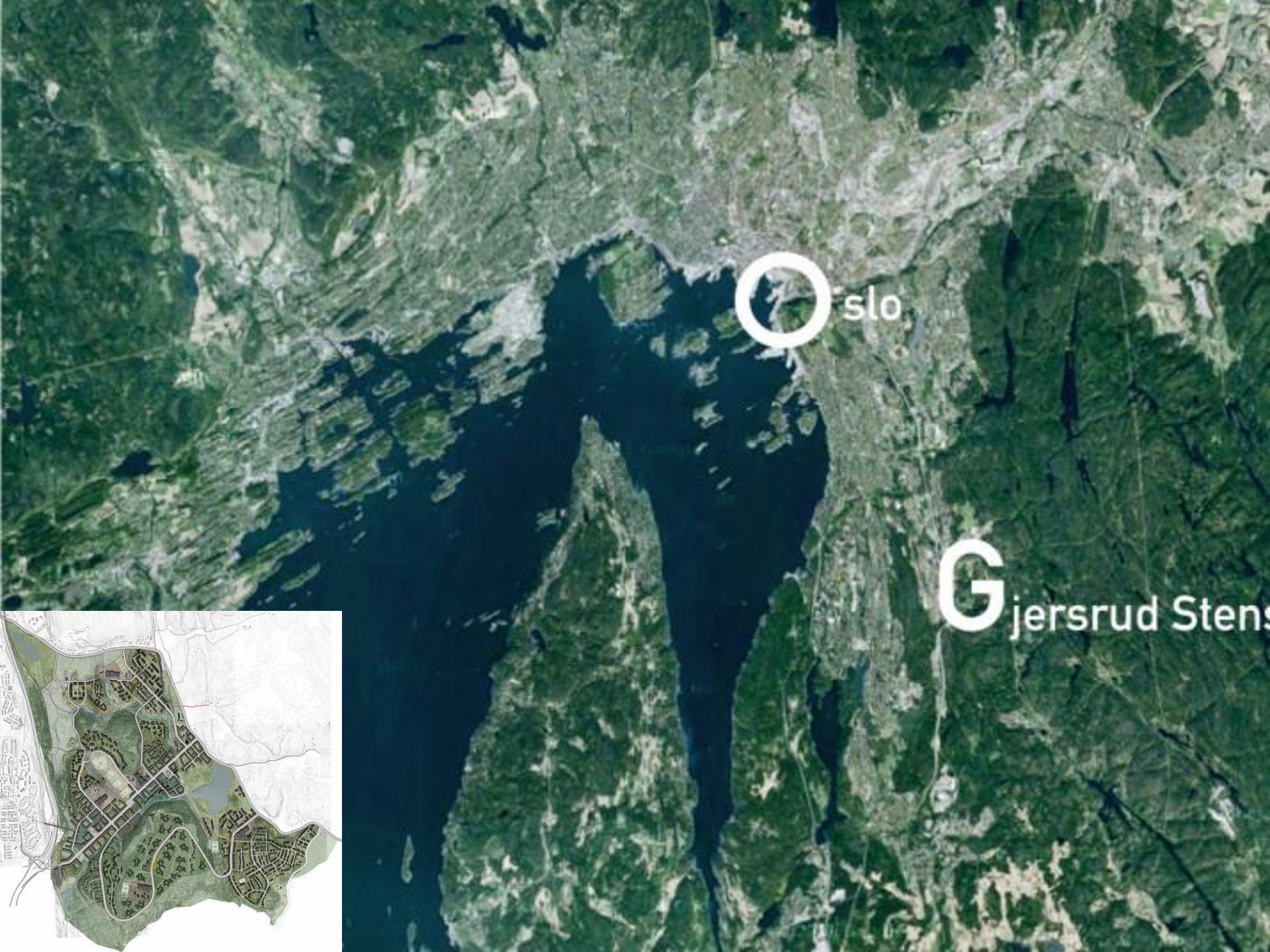

Det raske toget

UTBYGGINGSTRINN

- Parsell som inngår i IC-utbyggingen, trinn 1
- ferdig 2024
- Parsell som inngår i IC-utbyggingen, trinn 2
- ferdig 2026
- Parsell som inngår i IC-utbyggingen, trinn 3
- ferdig 2030
- Parsell hvor noe blir ferdig i trinn 2 og noe i trinn 3
- Ringeriksbanen, ferdigstillelse ikke avklart
- Utbygging planlagt
- Ferdig infrastruktur

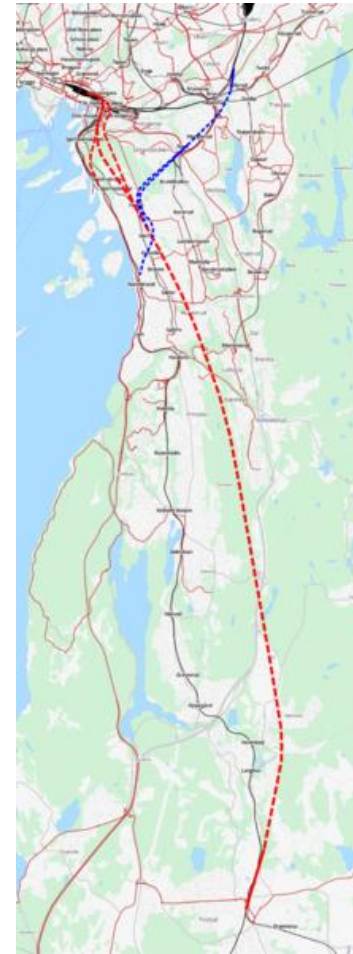
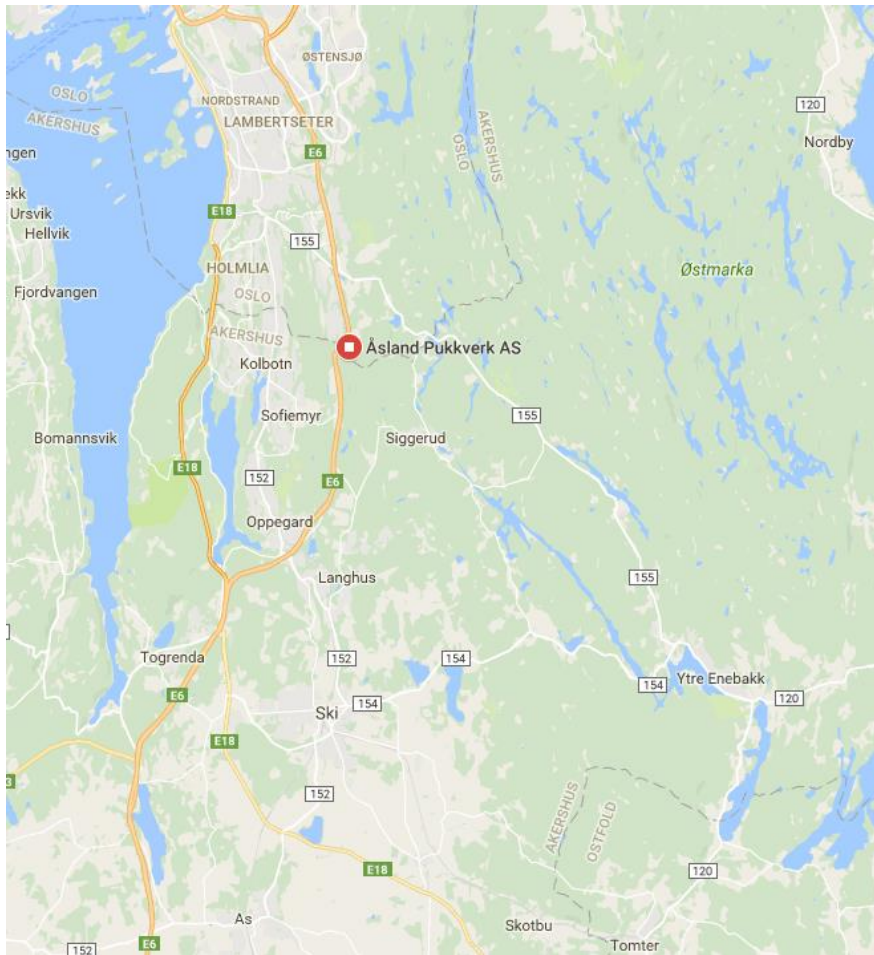
Oslo kommune
Plan- og bygningsetaten
Avdeling for Byutvikling

Høringsutkast

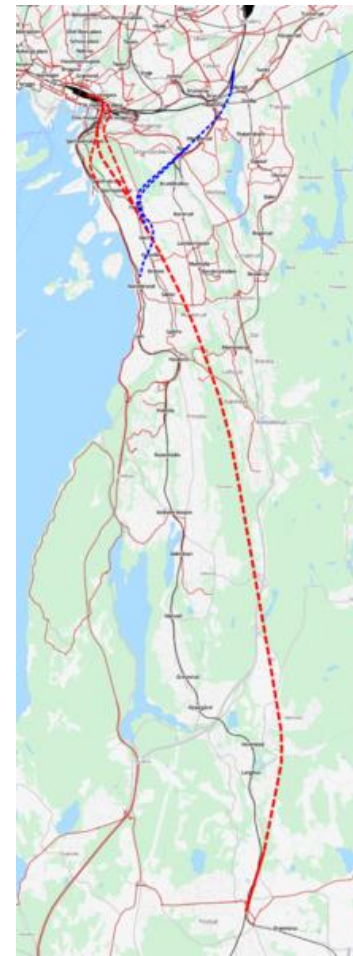
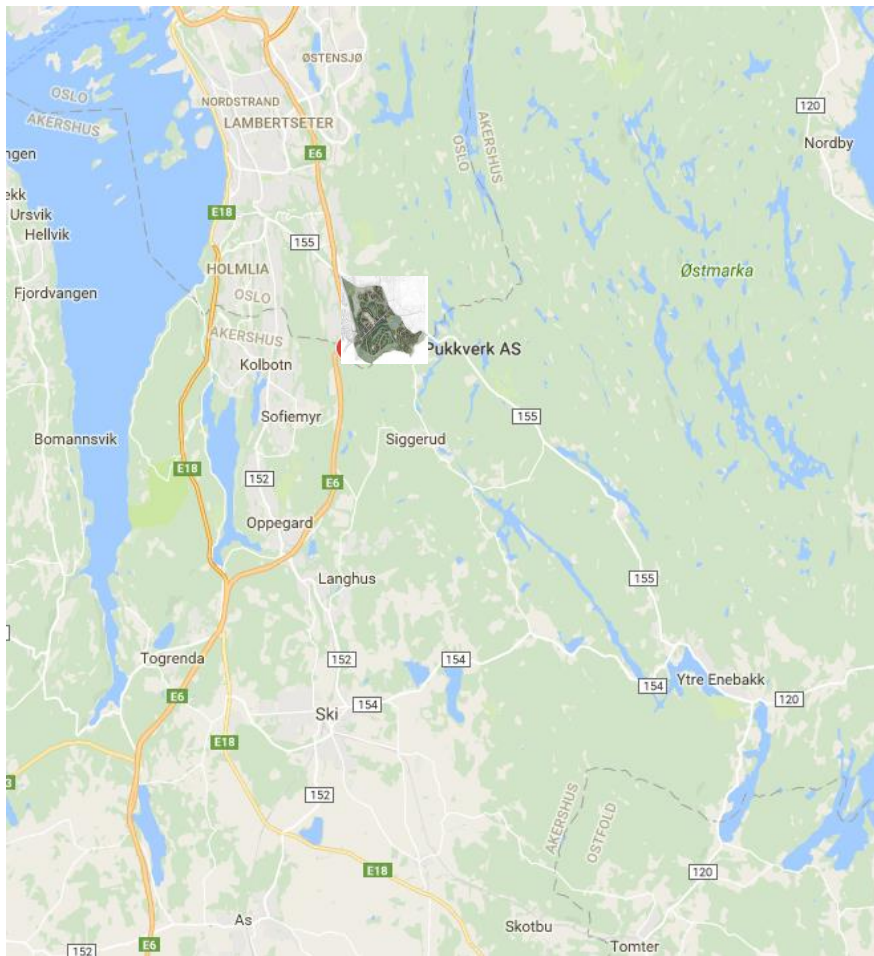
Områderegulering Gjersrud-Stensrud Ti tusen nye boliger

Samhandling eller sektoroptimalisering?

Samhandling eller sektoroptimalisering?

Hvordan betjene Gjersrud Stensrud?

- T-bane fra Oslo som tar ca 35 minutter
- T-banen vil koste om lag 3 milliarder å bygge
- Tog, som ville tatt 5 minutter
- Togstasjonen ville også betjent eksisterende boområder som Bjørndal, Tårnåsen og Sofiemyr
- En togstasjon ville utløst mer boligbygging.
- I området kan det bo så mange som 60.000 mennesker. I tillegg innfartsparkering som kan romme 6000 biler som står i kø på E6 hver morgen.
- En stasjon ville koste 1, 4 milliarder og ikke forsinke utbyggingen, men gjøre reisetiden til Ski to minutter lengre (fra 11 til 13 minutter)

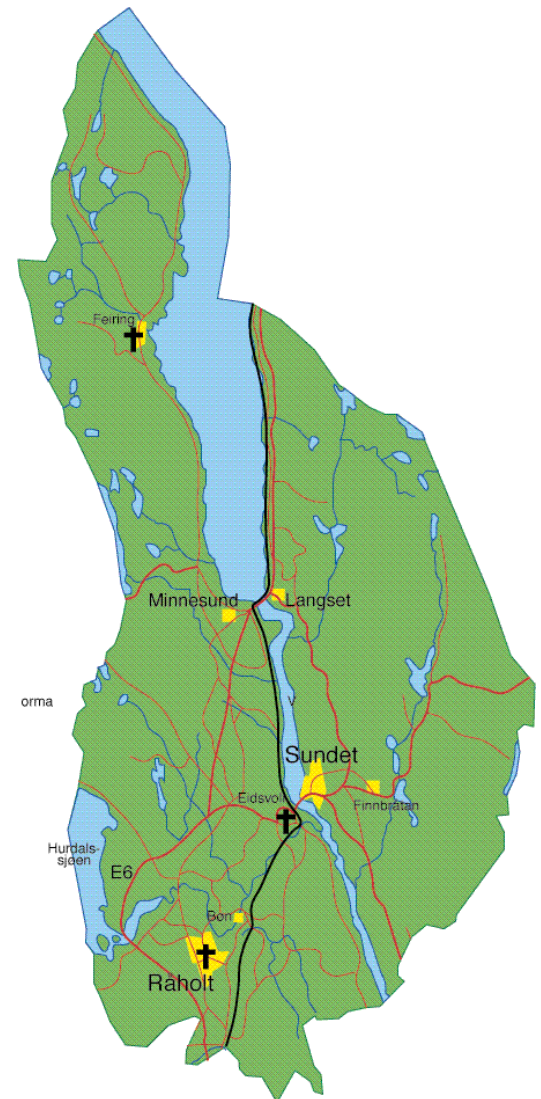
Det raske toget

UTBYGGINGSTRINN

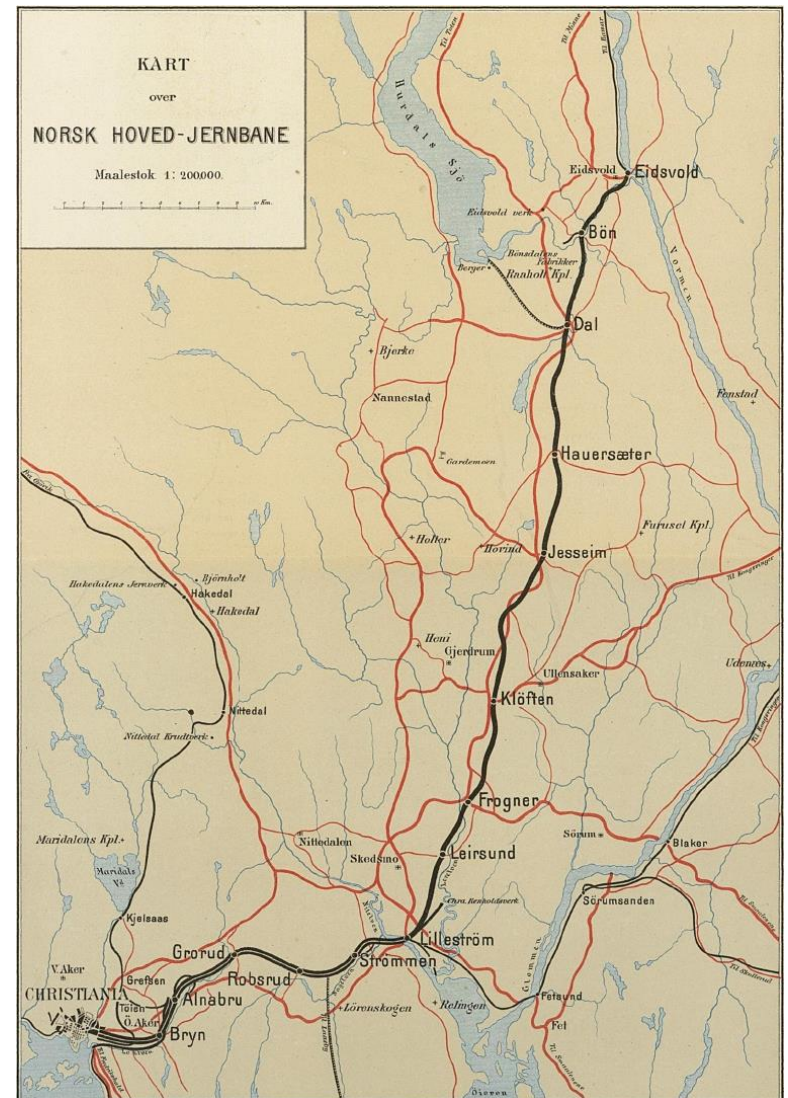
- Parsell som inngår i IC-utbyggingen, trinn 1
- ferdig 2024
- Parsell som inngår i IC-utbyggingen, trinn 2
- ferdig 2026
- Parsell som inngår i IC-utbyggingen, trinn 3
- ferdig 2030
- Parsell hvor noe blir ferdig i trinn 2 og noe i trinn 3
- Ringeriksbanen, ferdigstillelse ikke avklart
- Utbygging planlagt
- Ferdig infrastruktur

Eidsvoll?

33 minutter med toget

Hvorfor bygges det ikke mer på Eidsvoll, Sundet?

FINN Mulighetenes marked Siste nytt Ny annonse Varslinger Min FINN

Eiendom / Nye boliger / Akershus / Eidsvoll
< Forrige Til søket Neste >

Illustrasjonsfoto. Skibladnersvingen ligger idyllisk til ved Vormå, et steinkast fra Eidsvoll sentrum "Sundet". Her har du alt du trenger i hverdagen, samt kaféer, bar

✉️ 📱 🐦 ❤️

SKIBLADNERSVINGEN - Siste sjanse -
Kun 2 leiligheter igjen

Skibladnersvingen, 2080 Eidsvoll

Pris fra
2 990 000,-

Pris til
4 190 000,-

Areal	5	h
	1	et
	-	Ei
	7	er
	3	(S

Eieform

DNB

Hele Norges eiendomsmegler

Thor Asbjørn Lunde
Eiendomsmegler

Mobil 458 54 400

Send melding

- Tomte-låsen ødelegger mye
- Kan bare låses opp med en proaktiv kommune
- Sterkt kobling mellom grunneier og utbygger
- Kommunens rolle er å smøre maskineriet vha for eksempel opprettelse eller eierandeler i tomteselskaper

Hvordan utvikle store områder raskt?

- Kommunalt planlegge og la den enkelte grunneier utvikle etterhvert
- Konkurransetsette gjennom arkitekt- og plankonkurranser
- Eierskap sentralt

Samhandling krever tre ting - minst

- Felles mål
- Sektorinteresser må underordnes samfunnsinteresser
- Politisk organisering som sikrer at vitale interesser blir hørt
 - Frivillig sektor, nettverk og private interesser på tidlig inn i planprosessene

Hva skal vi leve av etter oljen?

Cities and skills, Glaeser, 2001

- Bigger cities certainly attract more skilled workers, and there is some evidence suggesting that human capital accumulates more quickly in urban areas.
- Cities and skills, Glaeser, 2001

Noen vesentlige innsikter fra forskningen

Forskningsfunn:

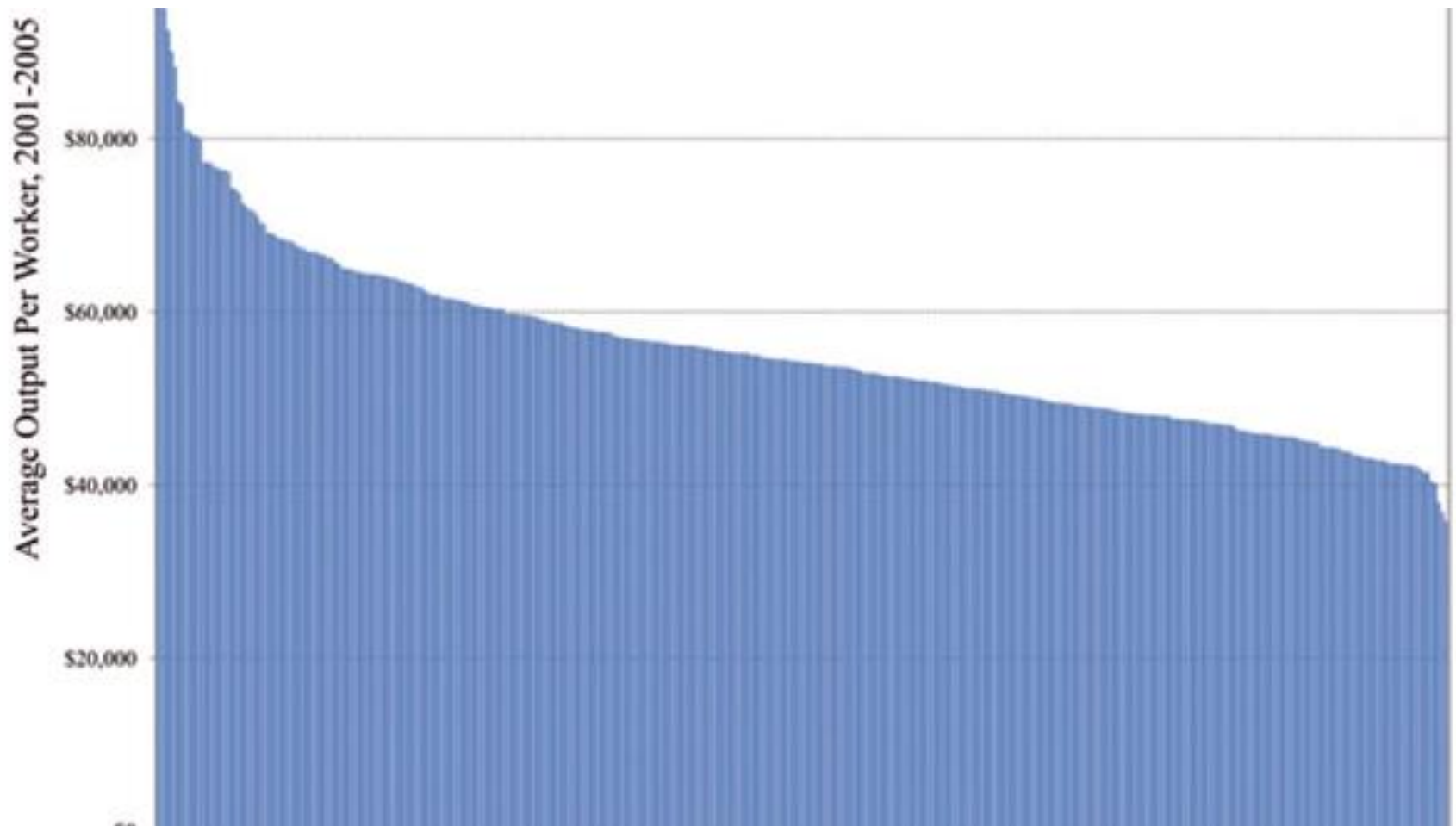
Gjennomsnittslønnen er høyere i områder med høyt befolkning og høy befolkningstetthet.

Årsaken er at arbeidsstyrken er mer produktiv i områder med høy befolkningstetthet og stor befolkning.

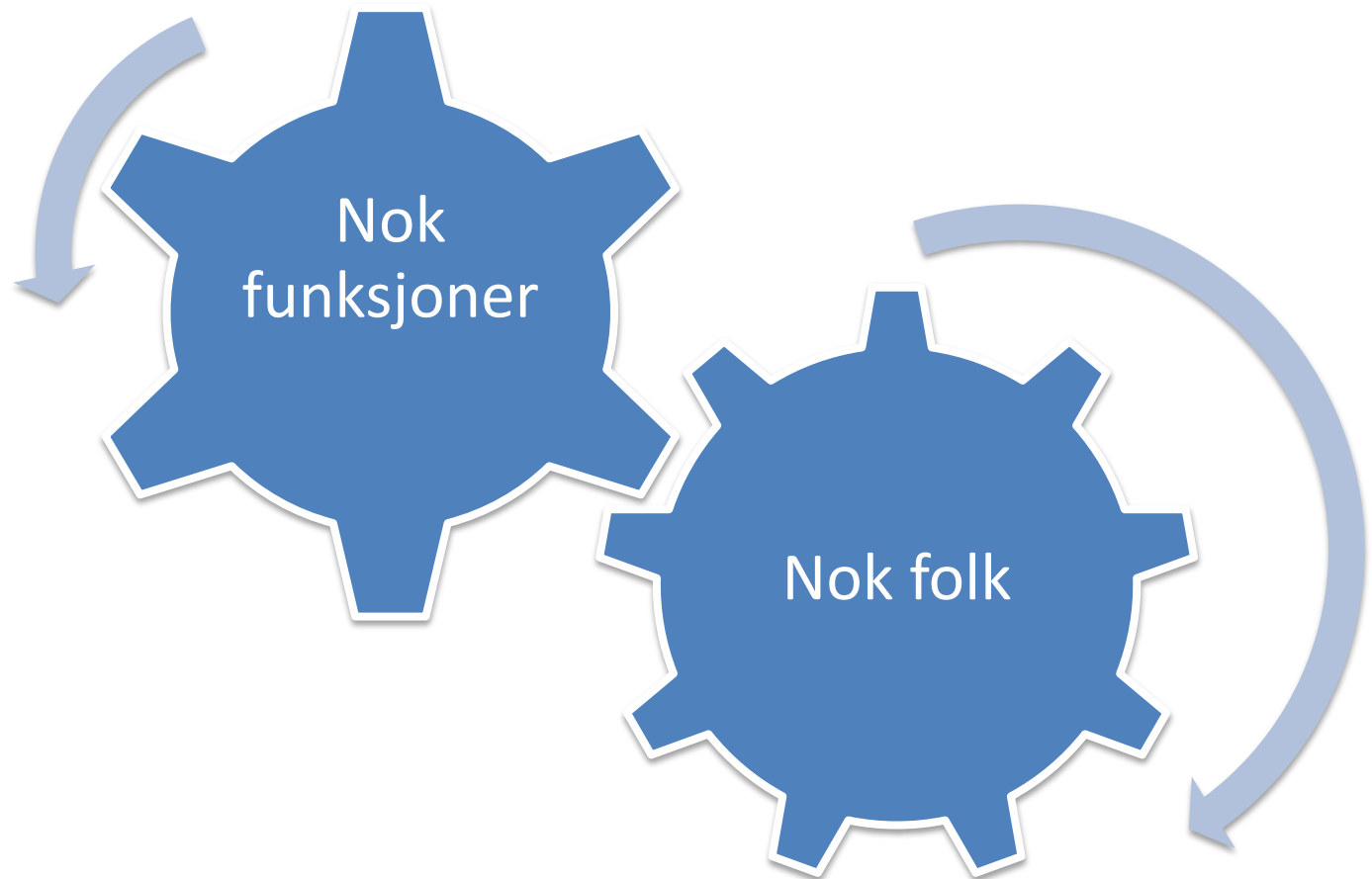
Hvis det ikke fantes slike agglomerasjonseffekter ville det heller ikke eksistere byer (storbyer), sier Pierre-Philippe Combes.

Combes et al. The identification of agglomeration economies. [Journal of Economic Geography](#) 11, 253-266 (2011).

Hvorfor gir tetthet økt produktivitet?

Hva er en by?

Tetthet gjør smarte folk smartere

- En grunnleggende effekt av tetthet er lave transaksjonskostnader for kunnskapsdeling/informasjonstilgang
- Nettverkseffekter av kompetanse

Hvis tetthet er svaret, hva er da den operative løsningen?

